UUTISET

Soijan vastuullisuutta on mietitty ja ongelmat tiedostetaan, mutta vasta yksi yritys oli vuonna 2011 käyttänyt pelkästään vastuullista soijaa ja kaksi muuta osittain. **SUOMALAISYRITYKSILLE TEHDYN KYSELYN TULOS**

PÄIVÄN PUNKTI

Eläköön terrori

Turkistarhauksen kieltäjät ovat saaneet kerätyksi vaadittavat 50 000 nimeä kansalaisaloitteeseen. Lain mukaan eduskunnan pitää käsitellä aloite.

Nimiä ovat keränneet järjestöt, jotka nauttivat runsaita valtionapuja. Veronmaksajat ovat kantaneet kortensa tähän uraauurtavaan projektiin. Tarkoituksena on tuhota luonnonmukainen ja ympäristöystävällinen maaseutuelinkeino.

Kun nimet on viimein saatu kokoon, luulisi aktivistien olevan tyytyväisiä. Mutta mitä vielä. Tarhauksen kieltäjillä riittää syitä murheeseen.

Antti Nylén-niminen kirjoittaja valittaa Helsingin Sanomissa, että turkistarhauksen kieltoa vähätellään edelleen totuttuun tapaan. Vähättely tarkoittaa sitä, että kansan valitsema eduskunta ei langennutkaan polvilleen kieltoaloitteen edessä.

”Ajatukselle (turkistarhauskiellolle) on psykologinen tarve”, kirjoittaja tiivistää. On suunnaton vääryys, ettei aktivistien yksiniittisiä perusteluja hyväksytä ilman keskustelua.

Aktivisti ei pidä tärkeänä sitä, että turkis on tuotteena harvinaisen ympäristöystävällinen. Sekään ei paina mitään, että turkis on kestävä eikä kuluta luonnonvaroja. Puhumattakaan siitä, että tuote on lämmin ja kaunis.

» Tarhauksen kieltäjillä riittää syitä murheeseen.

Voidaan kysyä, miten lehmien, hevosten tai kanojen kasvattaminen eroaa turkiseläinten kasvattamisesta. Tähän kysymykseen aktivistit eivät yritäkään vastata.

Aktivistien vastaus on, että turkikset pitää kieltää, koska turkikset on kiellettävä. Onhan kiellolle ”psykologinen tarve”. Lopullisena tavoitteena on tietenkin kieltää kaikkien tuotantoeläinten kasvatus.

Kun kansa ei innostu kieltoajatuksista, Nylén haluaa ”politisoida” asian uudelleen. Politisointi tarkoittaa uusia turkistarhaiskuja eli terroria.

Kirjoittaja kyselee, pakottaako ”epätoivo” aktivistit takaisin alkuruutuun, ”sabotaasiin, poliittiseen voimankäyttöön”.

Anteeksi vain, epätoivo minkä suhteen? Onko tosiaan niin, että terrori-iskut alkavat uudelleen, jos eduskunta toteuttaa kansan tahtoa eikä nielaise pureksimatta kaikkia pienen hemmotellun vähemmistön päähänpistoja?

Nylénin kirjoitus on ainakin puoliavoin uhkaus.

Viimeistään tämä uhkaus on riittävä syy siihen, että eduskunnan pitää näyttää, kuka edelleen on isäntä tasavallassa.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

PAULO WHITAKER/REUTERS/LEHTIKUVA

Soijapeltoa ruiskutetaan Brasilian Mato Grosson alueella.

Neljännes Suomeen tuotavasta soijasta sertifioitua

Vastuullisen tuotannon standardit estävät metsäkatoa ja varmistavat viljelysten työntekijöiden ja alueen alkuperäisasukkaiden oikeudet.

Noin neljännes Suomeen vuonna 2011 tuodusta soijasta oli tuotettu vastuullisen tuotannon takaavien standardien mukaisesti, WWF kertoo eilen julkaistussa raportissaan.

Raportin mukaan suomalaiset yritykset ovat hyvin tietoisia soijan viljelyyn liittyvistä ympäristö- ja sosiaalisista ongelmista. Valtaosa yrityksistä ei kuitenkaan vielä ole muuttanut toimintamallejaan niiden takia.

Soijan vastuulliselle tuotannolle on luotu omat standardit, joista WWF suosittelee kahta, RTRS:ää ja Proterraa. Niissä otetaan huomioon sekä ympäristö- että sosiaaliset vaikutukset.

Lihantuotannon kasvu lisää soijan kysyntää

Soija on maailman tärkein rehuvalkuaiskasvi.

Kun maapallon väestö kasvaa ja tulot paranevat, lihan kulutus kasvaa nopeasti. Se tarkoittaa myös soijan kysynnän kasvua.

Soijan tuotanto nousi vuoden 1990 109 miljoonasta tonnista 260 miljoonaan vuonna 2010. Eniten tuotanto kasvaa Etelä-Amerikassa.

Brasilia, Argentiina ja Yhdysvallat tuottavat yli 80 prosenttia maailman soijasta.

Suomeen tuodaan 150–200 miljoonaa kiloa soijarouhetta vuodessa. Valtaosa siitä tulee Brasiliasta joko suoraan tai esimerkiksi Alankomaiden kautta.

Metsiä häviää, maanomistus keskittyy

Soijapeltojen nopea laajeneminen johtaa metsäkatoon ja sitä kautta kasvihuonekaasupäästöjen lisääntymiseen.

Metsäkato Amazonin alueella on hidastunut pahimmista vuosista. Osasyynä on Brasilian soijamoratorio: Maan kasviöljyn tuottajien liiton jäsenet ja kansallinen viljanviejäliitto eivät osta soijaa vuoden 2006 jälkeen hakatuilta sademetsäalueilta.

Vaikka moratorio estää sademetsän hakkuut, se ei suojaa muita arkoja alueita.

Soija lisää painetta metsäkatoon myös epäsuorasti. Soijaviljelmät laajenevat laidunmaille, jolloin karjankasvattajat joutuvat raivaamaan metsää laitumiksi.

Viljely aiheuttaa myös sosiaalisia ongelmia. Soijaviljelmien laajenemiseen on liitetty laittomia maanvaltauksia ja orjatyövoimaa. Maanomistus ja tulot keskittyvät suurviljelmien omistajille, mikä voi johtaa paikallisten syrjäytymiseen ja elinkeinojen menetykseen.

Ongelmat tiedetään

WWF kysyi viime vuoden puolella tehdyssä selvityksessään soijan vastuullisuuteen liittyviä asioita suurimmilta suomalaisilta meijereiltä, teurastamoilta, rehunvalmistajilta, kaupan keskusliikkeiltä ja munanpakkaajilta. Vain munanpakkaajat jättivät vastaamatta.

Kyselyn mukaan soijan vastuullisuutta on mietitty ja ongelmat tiedostetaan.

Vasta yksi yritys oli vuonna 2011 käyttänyt pelkästään vastuullista soijaa ja kaksi muuta osittain.

Finnprotein sitoutuu vastuullisuuteen

Uudessakaupungissa syksyllä aloittava Finnproteinin soijatehdas käyttää raaka-aineenaan vain geenimuuntelematonta soijaa. Ensi vuoden loppuun mennessä se sitoutuu myös soijan vastuullisuuteen, kaupallinen johtaja **Risto Uusitalo** kertoo.

Soija tulee Brasiliasta, jossa tänä vuonna jo 90 prosenttia soija-alasta on gm-soijaa.

Muuntelematonta soijaa ei pystytty hankkimaan Euroopassa toimivien yritysten kautta, vaan pavun hankinta oli hoidettava itse paikan päällä.

Aluksi jalostamon kapasiteetti on 230 miljoonaa kiloa soijapapuja. Se kattaa noin puolet kotimaan rehusoijan tarpeesta.

Toisessa vaiheessa, vuonna 2017, jalostamon kapasiteetin odotetaan nousevan 400 miljoonaan kiloon.

SATU LEHTONEN

Soijan tuotanto maailmassa

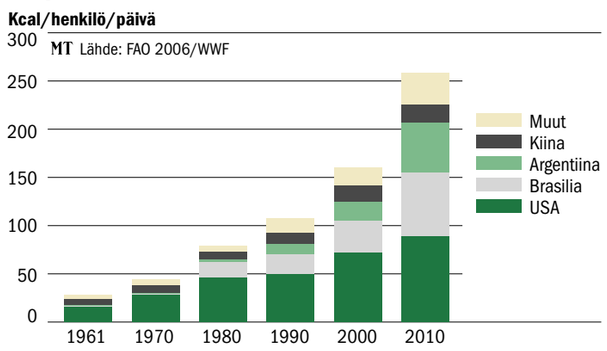

RTRS

Myös gm-soija voi olla vastuullista

Round Table of Sustainable Soy (RTRS) on yksi soijantuotannon standardeista.

Se on soijan viljelijöiden, jalostajien, ostajien sekä ympäristöjärjestöjen yhdessä kehittämä ja hallinnoima organisaatio.

Kestävän soijan tuotannon kriteerinä on muun muassa ehto, ettei soijapelto ei ole sademetsästä tai muulta luonnon kannalta erityisen arvokkaalta alalta raivattua ja että monimuotoisuus- ja suoja-alue-vaatimuksia noudatetaan.

RTRS-standardi sisältää määräyksiä myös työvoiman ja alkuperäisväestön asianmukaisesta kohtelusta ja torjunta-aineiden käytöstä.

RTRS -sertifioitu soija voi olla sekä muuntogeenistä että muuntelematonta.

Esimerkiksi Raisio on ollut RTRS:n jäsen vuodesta 2010.

Proterra on periaatteiltaan samansuuntainen, mutta se ei salli gm-soijaa.

Näkymätön soija

Vain kuusi prosenttia maailman soijasta tuotetaan suoraan ihmisravinnoksi. 85 prosenttia menee rehukäyttöön.

WWF:n mukaan soija päätyy usein kuluttajan ostoskoriin ”näkymättömänä”, esimerkiksi lihatuotteiden, kosmetiikan ja suklaan kautta.

Soijaöljyä käytetään paljon leipomotuotteissa ja kosmetiikassa. Soijajauhosta tuotettu lesitiini on yleinen elintarvikkeiden lisäaine.

Moni ei siis tiedosta kuluttavansa soijaa suoraan tai välillisesti. Vielä harvempi tietää, onko kyse muuntogeenisestä (gm-) soijasta vai muuntelemattomasta.

Jo yli 80 prosenttia maailman soijan viljelyalasta on gm-soijaa.

Suomessa saa markkinoida vain EU:n hyväksymiä gm-elintarvikkeita ja -rehuja. Jos niissä on gm-ainesta yli 0,9 prosenttia, se täytyy merkitä tuoteselosteeseen.

Lihan tai maidon pakkauksessa ei tarvitse kertoa, onko ne tuotettu gm-rehulla.

SATU LEHTONEN

Soijavirrat Suomeen

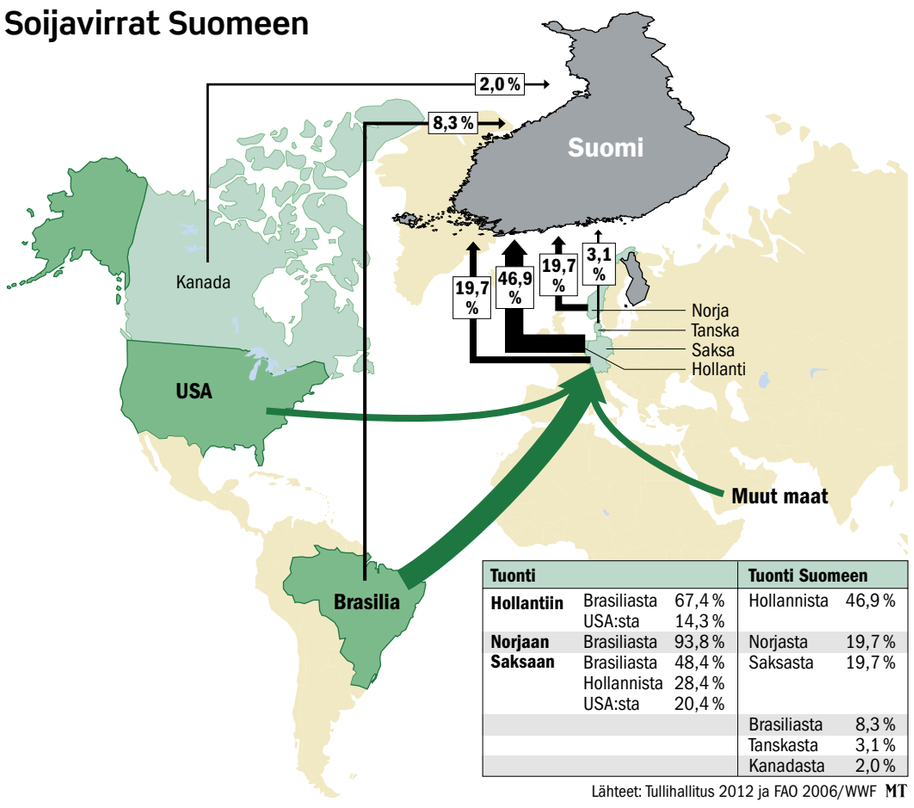

Tuonti			Tuonti Suomeen	
Hollantiin	Brasiliasta	67,4 %	Hollannista	46,9 %
	USA:sta	14,3 %		
Norjaan	Brasiliasta	93,8 %	Norjasta	19,7 %
Saksaan	Brasiliasta	48,4 %	Saksasta	19,7 %
	Hollannista	28,4 %		
	USA:sta	20,4 %		
			Brasiliasta	8,3 %
			Tanskasta	3,1 %
			Kanadasta	2,0 %

Lähteet: Tullihallitus 2012 ja FAO 2006/WWF MT

ideaalia

Kivennäiskirmaus

Talven jälkeen vitamiineja ja hivenaineita tarvitsevat niin eläimet kuin isäntäväkikin.
Kivennäiskirmaus tarjoaa uutta puhtia ammuvien kesäkauteen. Vähintään 500 kg kivennäistilauksesta saat kaupan päälle Atria-lahjakortin, jolla hankit lihaherkut vaikka grillikauden avaukseen lähikaupastasi.

Hinnat ovat voimassa 25.3.–17.5.

Atria-lahjakortti grillikauden avausta varten
500–1500 kg tilaus = 10 euron lahjakortti
1500–3000 kg tilaus = 20 euron lahjakortti
Yli 3000 kg tilaus = 30 euron lahjakortti
Yksi lahjakortti/asiakas

Tee tilaus A-Kaupassa Auki 24/7 tai puhelimella 020 472 7060

A-Rahoituksella ilsää maksuaikaa

Tarvitsetko maksuaikaa?
A-Rahoituksella saat kätevästi joustoa laskujesi maksamiseen. Korko on tällä hetkellä 2,08 %.

AtriaNauta A-Rehu